

МЕЖІ ВЗАЄМОДІЇ МІЖ ОРГАНАМИ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ ТА СУБ'ЄКТАМИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Володимир Євгенійович ІНЯХІН,

*здобувач Харківського національного
університету внутрішніх справ
<https://orcid.org/0009-0003-1126-0510>*

Взаємодія між органами публічного адміністрування та суб'єктами підприємницької діяльності, незважаючи на всю її важливість та необхідність, не є всеосяжною, а відтак має визначені межі. Тлумачний словник української мови розглядає поняття «межа» як певна границя, допустима норма чого-небудь дозволеного, простір, обмежений чим-небудь [1, с.666]. Межі являють собою визначені обмеження щодо реалізації своїх прав та обов'язків у взаємовідносинах між сторонами взаємодії. На думку О.Я. Рогача, межі здійснення суб'єктивних прав є різновидом правових обмежень, правовою гарантією забезпечення свободи поведінки індивіда. Їх встановлення відбувається в законодавчому (або в інший юридично значимий спосіб) порядку, а запровадження направлене на звуження сфери розсуду уповноваженого суб'єкта, що полягає у зменшенні кількості варіантів дозволеної правовими нормами поведінки суб'єкта правовідносин або її повної заборони у випадку недотримання таким суб'єктом юридичної свободи інших учасників правовідносин та інших обмежувальних критеріїв здійснення суб'єктивних прав [2, с.790]. Таким чином, межі визначаються як коло правових норм, які характеризують варіативність поведінки учасників взаємодії при реалізації забезпечення своїх інтересів.

Стосовно суб'єктів підприємницької діяльності, то межі їх поведінки окреслюються їх обов'язками по відношенню до публічних інтересів: сплата податків, дотримання вимог трудового законодавства тощо. Межі діяльності органів публічного адміністрування у розглядуюваній взаємодії безпосередньо залежать від їх повноважень та компетенції.

Наприклад, Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства має доволі широкі повноваження щодо взаємодії з підприємцями, разом із цим вони обмежені нормами законодавства, так відповідно до таких Міністерство: проводить моніторинг ефективності діяльності органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у сфері державно-приватного партнерства; організовує перевірки виконання договорів, укладених у рамках державно-приватного партнерства; проводить моніторинг, узагальнення та оприлюднення в установленому порядку результатів здійснення державно-приватного партнерства, зокрема оцінку та моніторинг загального рівня ризиків державного партнера в договорах, укладених у рамках державно-приватного партнерства; проводить моніторинг дотримання вимог законодавства у сфері державно-приватного партнерства, зокрема під час проведення конкурсів з визначення приватного партнера; бере участь в організації навчання і підвищення кваліфікації фахів-

ців у сфері державно-приватного партнерства; веде облік договорів, укладених у рамках державно-приватного партнерства; тощо [3].

Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру організовує та здійснює державний контроль за використанням та охороною земель усіх категорій та форм власності, зокрема, за: додержанням органами державної влади, органами місцевого самоврядування, юридичними та фізичними особами вимог земельного законодавства та встановленого порядку набуття і реалізації права на землю; виконанням вимог щодо використання земельних ділянок за цільовим призначенням; додержанням вимог земельного законодавства в процесі укладання цивільно-правових договорів, передачі у власність, надання у користування, в тому числі в оренду, вилучення (викупу) земельних ділянок; веденням державного обліку і реєстрації земель, достовірністю інформації про земельні ділянки та їх використання; розміщенням, проектуванням, будівництвом та введенням в дію об'єктів, що негативно впливають або можуть вплинути на стан земель та ін. [4].

Таким чином, межі взаємодії підприємців з кожним окремим центральним органом виконавчої влади зумовлюються завданнями його діяльності та визначаються повноваженнями, спрямованими на їх реалізацію.

Місцеві державні адміністрації відповідно до Закону в сфері взаємодії з підприємцями вносять пропозиції власникам майна підприємств, установ і організацій, що має важливе значення для забезпечення державних потреб, щодо його відчуження у власність держави; вносить пропозиції до проектів програм приватизації державного майна, організовує їх виконання; забезпечує реалізацію державної політики сприяння розвитку малого бізнесу, подає допомогу підприємцям, які займаються розробкою та впровадженням інноваційних проектів, виробництвом товарів народного споживання, будівельних матеріалів, наданням побутових, комунальних та інших послуг населенню, підготовкою кадрів; бере участь у здійсненні державної регуляторної політики в межах та у спосіб, встановлені Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»; здійснює у встановленому порядку державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців (крім обласних державних адміністрацій); розробляє та забезпечує виконання затверджених у встановленому законом порядку програм раціонального використання земель, лісів, підвищення родючості ґрунтів, що перебувають у державній власності; розпоряджається землями державної власності відповідно до закону; вживає заходів до відшкодування шкоди, заподіяної порушенням законодавства про охорону довкілля підприємствами, установами, організаціями і громадянами тощо [5]. Отже, означені органи, які представляють інтереси держави в межах визначених територіальних громад, реалізують їх через визначений законом обсяг повноважень в межах територіальної компетенції.

Таким чином, межі взаємодії, що розглядається, можуть бути охарактеризовані як врегульовані адміністративно-правовими актами певні повноваження та компетенція органів публічного адміністрування, а також права і обов'язки суб'єктів підприємницької діяльності, що втілюються у взаємовідносинах між ними. Представляється, що межі взаємодії обумов-

лені декількома факторами, насамперед, колом повноважень та компетенції органів публічного адміністрування, які визначають обсяги їх взаємодії з підприємцями, також це стратегічні настанови розвитку економіки та забезпечення економічної безпеки, які випливають із змісту програмних нормативно-правових актів, що містять основні напрямки розвитку діяльності органів публічного адміністрування у названих сферах, що втілюються у їх взаємодії з суб'єктами підприємницької діяльності, а також спрямованість на досягнення паритету суспільних (публічних) інтересів відповідного рівня та законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності.

Список використаних джерел:

1. Словник української мови : [в 11 т.] / АН Української РСР, Ін-т мовознав. ім. О. О. Потебні ; редкол.: І. К. Білодід (голова) [та ін.]. - Київ : Наук. думка, 1970 - 1980. Т. 4 : І-М / ред. тому: А. А. Бурячок, П. П. Доценко. 1973. 840 с.
2. Рогач О. Я. Поняття меж здійснення суб'єктивних прав в контексті дослідження категорії зловживання правом. Форум права. 2011. № 2. С. 786–791 URL: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2011-2/11rojdzp.pdf>
3. Питання Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства. Постанова Кабінету Міністрів України від 11 вересня 2019 р. № 838. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/838-2019-%D0%BF#Text>
4. Про Державну службу України з питань геодезії, картографії та кадастру. Постановою Кабінету Міністрів України від 14 січня 2015 р. № 15. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/15-2015-%D0%BF#Text>
5. Про місцеві державні адміністрації. Закон України від 9 квітня 1999 року № 586-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text>